

СРПСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

СРПСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

Том II

В – Вшетечка

МАТИЦА СРПСКА
СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ

НОВИ САД – БЕОГРАД 2013

квалитета и здравствене исправности намирница животињског порекла, као и хране за животиње. **В. с. и.** координира рад свих ветеринарских станица на територији округа Јужни Банат и учествује у спречавању појављивања и сузбијању заразних болести животиња. Институт од 2005. поседује међународни сертификат за уведен систем квалитета СРПС ИСО 9001, а 2007. обавио је акредитацију Сектора за лабораторијска испитивања према захтевима стандарда ПРПС ИСО/ИЕЦ 17 025.

Пожаревац. Ветеринарско-дијагностичка станица основана је 1953. Од 1969. до 1989. радила је у оквиру Ветеринарског института у Београду, а од 1989. до 1992. под називом Регионални ветеринарски завод. Од 1992. ради под називом **В. с. и.**, а његово эпизоотиолошко подручје је територија Браничевског и Подунавског округа. Овај институт има 16 запослених, од којих су седам доктори ветеринарске медицине различитих специјалности: два эпизоотолога, два микробиолога, један специјалиста за репродукцију, један патолог и један специјалиста за живинарство. Организационо, Институт чине два сектора са по пет одељења, чији је задатак праћење эпизоотиолошке ситуације, откривање, сузбијање и искорењивање заразних и паразитских болести, лабораторијска дијагностика, утврђивање микробиолошке исправности намирница животињског порекла, микробиолошке исправности хране за животиње, спровођење мера за повећање плодности животиња, промет вакцина, лекова и средстава за ДДД. **В. с. и.** је увео стандарде СРПС ИСО 9001, као и СРПС ИСО/ИЕЦ 17 025.

Ч. Русов

Приштина. У Приштини је 1946. основан Ветеринарски бактериолошки завод који је отпочео са радом годину дана касније. Године 1952. овај Завод је регистрован као Ветеринарски научноистраживачки и дијагностички институт Косова и Метохије, да би 1955. био преименован у Ветеринарски институт Приштина. Од тада пролази кроз различите облике деловања и организовања, углавном као Завод у оквиру Института (Ветеринарски институт Београд, Институт за сточарство и ветеринарство, Институт за научна истраживања у пољопривреди и ветеринарству, Биотехнички институт). Ботехнички институт је 1981. укључен у састав Пољ. ф. у Приштини, као организациона јединица Институт за сточарство и ветеринарство. Овај Институт остаје у оквиру Пољ. ф. све до 2001, када је у Приштини почео да ради Пољопривредни и ветеринарски факултет. У оквиру овог факултета постоји Департаман за ветеринарску медицину који школује докторе ветеринарске медицине. Од 1991. до 1999. са седиштем у Косову Пољу,

као део **В. с. и.** у Краљеву, постојала је Епизоотиолошка дијагностичка станица.

М. Ж. Балтић

Сомбор. После оснивања 1961. и више трансформација, 1992. оформљен је као Ветеринарски специјалистички завод, а од 1993. **В. с. и.** Основна делатност Института обухвата активности у области ветеринарске медицине, посебно лабораторијских и клиничких испитивања у дијагностици болести животиња, эпизоотиолошким и клиничким испитивањима, репродукцији и исхрани животиња, здравственој исправности намирница животињског порекла и хране за животиње, промет биолошких препарата, лекова и опреме, као и средстава за ДДД. Епизоотиолошко подручје рада **В. с. и.** простире се на територији шест општина: Сомбор, Кула, Врбас, Апатин, Оџаци и Бачка Топола. Организационо, Институт се састоји из више сектора и одељења: Сектора за лабораторијска испитивања, Сектора за здравствену заштиту животиња, Одељења за промет биолошких препарата, лекова, опреме и средстава за ДДД, Сектора за производњу сточне хране и премикса, Сектора за промет сточне хране, премикса и сировина за производњу сточне хране, и Одељења за заједничке послове. Стручњаци Института учествују у међулабораторијској сарадњи, обављају сталну размену стручних искустава са стручњацима из разних институција ветеринарске медицине и јавног здравља, а редовно учествују и на стручним и научним скуповима и саветовањима. **В. с. и.** поседује међународни сертификат менаџмента квалитетом по стандарду СРПС ИСО 9001, а увео је акредитацију Сектора за лабораторијска испитивања према захтевима стандарда СРПС ИСО/ИЕЦ 17 025.

Суботица. **В. с. и.** је основан 1992. као правни следбеник специјалистичке службе Сточарско-ветеринарског центра у Суботици. У оквиру своје надлежности Институт обавља следеће активности: систематски ради на дијагностици и тиме доприноси спречавању појаве, откривању, спречавању ширења, сузбијању и искорењивању болести животиња; обавља лабораторијску (бактериолошку, серолошку, вирусолошку, паразитолошку, хемијску, биохемијску, патолошку и радиолошку), као и теренску и клиничку дијагностику болести животиња; лабораторијско испитивање безбедности хране животињског порекла; лабораторијско испитивање хране за животиње; испитује семе за вештачко осемењавање животиња; учествује у програмима едукације и оспособљавања власника и држалаца животиња у области заштите здравља и добробити животиња, као и друге послове за које је регистрован. У Служби за здравствену заштиту животиња ради један специјалиста

за эпизоотиологију, један специјалиста за репродукцију и вештачко осемењавање и један специјалиста-магистар за патологију животиња. У Лабораторији за испитивања обављају се бактериолошка, серолошка и паразитолошка испитивања клиничког материјала животиња, микробиолошка и хемијска испитивања хране животињског порекла, микробиолошка испитивања хране за животиње и микробиолошка испитивања лекова за животиње. У овој Лабораторији раде двоје специјалиста из микробиологије, двоје из контроле намирница животињског порекла, као и 12 техничара ветеринарске медицине. У Служби за промет лекова раде један доктор и један техничар ветеринарске медицине. **В. с. и.** има од 2005. сертификован Систем менаџмента квалитетом СРПС ИСО 9001, а Лабораторија за испитивања има од 2006. сертификован Систем менаџмента Лабораторије СРПС ИСО/ИЕЦ 17 025.

Ч. Русов

Шабац. Уредбом Министарства пољопривреде основана је 1952. Ветеринарско-дијагностичка станица. Њени основни задаци били су: дијагностика и сузбијање заразних, паразитарних и узгојних болести, те унапређење и координација рада службе ветеринарске медицине. Станица је кроз различите облике организовања, у 1993. прерасла у **В. с. и.** Делатност обавља на эпизоотиолошком подручју Мачванског и Колубарског округа. На подручју ова два округа налази се 14 општина са више стотина произвођачких и прерађивачких објеката (фарме, сељачка газдинства, млекаре, кланице и фабрике сточне хране), од којих око 200 имају уговорену сарадњу са Институтом. Овај **В. с. и.** сарађује и са осталим институтима, научним институтима за ветеринарство, Факултетом ветеринарске медицине у Београду и другим сродним установама у Србији. У циљу постизања што бољих резултата на унапређењу сточарске производње, мера здравствене заштите животиња и рада у области безбедности хране, **В. с. и.** је организационо подељен на три Сектора. Сектор за здравствену заштиту животиња и промет биолошких препарата има четири Одељења: за эпизоотиологију и патологију; за промет биолошких препарата; за репродукцију, стерилитет и вештачко осемењавање и за здравствену заштиту живине. У Сектору за лабораторијска испитивања су три Одељења: за микробиологију, имунологију и паразитологију; за испитивање животних намирница и хране за животиње, и за узорковање, пријем узорака, праћење и стерилизацију. Постоји и Сектор за опште послове. На основу Стандарда СРПС ИСО/ИЕЦ 17 025: 2006. акредитована су лабораторијска испитивања за: микробиолошка, паразитолошка;

СРПСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

Издавачи

МАТИЦА СРПСКА, Нови Сад
СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ, Београд
ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ, Београд

За издаваче

Проф. др Драган Станић
Академик Никола Хајдин
Драгољуб Којчић

Лектори

Милена Микић Враголић, Вера Василић

Коректори

Вера Василић, Бранислав Карановић

Компјутерски слој

Редакција Српске енциклопедије

Припрема за штампу

Наташа Прибићевић, Александар Прибићевић

Технички уредник

Вукица Туцаков

Штампа

Службени гласник, Београд

Тираж 5.000

ISBN 978-86-7946-121-6

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
0 /9 (497 . 11) (031 . 038)

СРПСКА енциклопедија . Том 2 , В–Вшетечка /
[главни уредници Чедомир Попов, Драган Станић] . - Нови Сад :
Матица српска ; Београд : Српска академија наука и уметности :
Завод за уџбенике, 2013 (Београд : Службени гласник) . - 980 стр. :
илустр. ; 30 см

Тираж 5.000.

ISBN 978-86-7946-121-6

а) Србија - Енциклопедије б) Енциклопедије, националне

COBISS . SR - ID 281167623

К.Б. 34922

8 600262 035776 1